

DIRECTOR
Dr. ALEXANDRU RUSU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
BLAJ — JUD. TARNAVA MICĂ:

INSERATE:
Un șir garmond: 6 Lei. La
publicări repetate după
:: :: înveială :: ::

Unirea

REDACTOR RĂSPUNZĂTOR:
Dr. AUGUSTIN POPA

ABONAMENTUL
Pe un an . . . 200 Lei
Pe 6 luni . . . 100 Lei
Pentru străinătate 400 Lei
Numărul 4 Lei.

Foaie bisericească-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

De-ale „armoniei“

Cum răspunde ortodoxia la „cuvintele frățești“

(ar.) Dumineca trecută s'a făcut la Cluj, în suburbia Cordoș, cu mare solemnitate, sfințirea unui nou local ridicat, în mare parte, din munificența orașului, pentru școala românească de acolo. Fiind aceasta prima școală primară nouă, merită a impune Clujului tot mai mult respectul limbei și simțirii românești, sfințirea ei a fost socotită ca un adevărat eveniment cultural.

Intrezgă populația românească a suburbiei Cordoș aparține bisericii noastre unite și astfel a fost numai firesc ca grija tuturor nevoilor sufletești a acestor credincioși să fie în sarcina preoților bisericii noastre, care are la Cordoș și o parohie deosebită. Neavând încă biserică, serviciile divine se făceau — și probabil au să se facă, până la altă rânduială, și deacum înainte — într'o sală mai încăpătoare a edificiului școlar.

Așa a fost și în ziua de praznic. Sf. liturghie, la care au participat și oaspeții de ocazie, a fost celebrată de preoții noștri în frunte cu păr. protoșop Dr. E. Dăianu, cărora nu li-s'a mai dat însă voie să facă și serviciul sfințirii noului local. Pentru lucrul acesta a fost invitat din partea „comitetului școlar central“ un preot ortodox din centru, care „n'a admis — dupăcum relatează, cu mâhnire, ziarul „Patria“ — și participarea parohului local gr. catolic“. Și aceasta, cu toate că acest paroh, păr. Laurențiu Nicoară, este în aceeași vreme și presedintele comitetului școlar al suburbiei Cordoș.

Iată deci, că în Clujul celor peste 20.000 Români uniți față de o populație de abia 5—6000 ortodocși, și chiar în Cordoșul curat gr.-catolic, unde ortodocșii nu erau decât oaspeți, o școală românească făcută incontestabil la stăruință fruntașilor noștri, nu poate fi sfințită din partea preotului local, ori a protoșopului său, găsiți în plină funcțiune liturgică, ci trebuie adus un oarecare „Mușat“ ortodox, care se intrude, fără nici un drept, la această serbare, așazicând familiară, în numele... frățietății sugrumătoare.

Că autorul „cuvintelor frățești“ și a celor „două corăbii“ cari vâslesc „pașnic“ și „în bună armonie“ pe marea vieții sufletești a neamului nostru, cu ce impresii se va fi ales de pe urma acestei „delicate atenții“ ce i-s'a dat, nu știm. Știm însă, că credincioșii noștri din Cordoș și chiar din Clujul întreg, nu au putut rămânea decât scârbiți de această degradare a bisericii lor.

Rolul de „cenușotcă“, care s'a dat acolo bisericii noastre, n'a prea putut avea darul să-i întărească în credința lor unită cu Roma. Și, probabil, nu acesta trebuia să fie rezultatul tuturor „cuvinte frățești“.

Omagiul Blajului

La jubileul dlui Ion Bianu, profesor universitar și membru al Academiei române. *)

Domnule Profesor,

Pronia cerească V-a hărăzit puteri și sănătate să ajungeți frumoasa vârstă de 72 de ani. Nava vieții Vă poartă deci pe apele clare și liniștite ale anilor patriarhali. De ce simțiri fericitoare trebuie să Vă fie inundată inima, când, de pe această culme rară puteți să aruncați priviri retrospective asupra unui trecut atât de bogat în muncă și în străduinți binecuvântate de Dumnezeu!

Intr'adevăr, mila dumnezească nu putea să-și sâdească harurile sale într-o inimă mai plină de căldură pentru chiemarea sa, într-o minte mai limpede și mai înțelegătoare a vremilor pe cari le trăiește și le-a trăit, într-o conștiință mai simțitoare și mai neînduplecată întru împlinirea binelui de toată clipa și de toată ziua, ca în acelea, cu cari aveți mângâierea de a Vă putea mândri D-Voastră fără vre-o știrbire a modestiei ce V-a caracterizat totdeauna.

Locul de unde Vă vine această sinceră și nepretențioasă adresă omagială, își cere voie cu cea mai călduroasă afecțiune, să participe și el, măcar din depărtare, la dreapta sărbătoare, cu care, din prilejul celei de-a 72 onomastice, cărturărimea României întregite, distinge cu atâta gingășie pe Acela, care, timp de peste o jumătate de veac, a fost continuatorul vrednic al luceferilor redeșteptării noastre culturale și naționale.

Mica așezare de școli și de instituțiuni culturale dela îmbinarea Târnavelor, pe plaiurile cărora V-ați trăit copilăria, a fost și este, credem, mai îndreptățită decât oricare alta, să aprecieze sufletul generos și străduințele neobosite pe cari le-ați depus întru înflorirea culturii și a literelor românești. Spiritul lui Timotei Cipariu și a marilor săi urmași Ion Micu-Moldovanu și Augustin Bunea, cu palpitantă duioșie se îndreaptă astăzi din jurul bătrânelor școli și biserici, să încununeze în capitala tuturor Românilor, cu cea mai meritată aureolă de glorie pe fostul elev, prieten și tovarăș de idealism și de cercetări.

Nespuse de fericiri am fi, dacă acestea modeste expresii de omagiu ar putea avea

*) Din prilejul onomastice de la 7 Ianuarie c. a ilustrului profesor și academician din București, prietenii și stimătorii săi i-au aranjat o serbare jubilară din cele mai impresionante, la care s'au alăturat sufletește toți oamenii de bine ai țării. La acest jubileu Blajul nostru a ținut să participe și într'un chip special, trimițând marelui său fiu această duioasă adresă omagială, semnată de toți cărturarii și intelectualii lui, în frunte cu I. Preasfinția păr. mitropolit Vasile. N. R.

darul să Vă învie pe-o clipă în memorie, pe acei strădalnici și desinteresati „neguțatori de substantive“ din Blajul de ieri și de alaltăieri, între cari au licărit în inima tinărului „făgețean“ celea dintâi pâlpări ale dragostei de carte și de neam.

Blajul, cel de demult și cel de azi, deplin conștiu de covârșitoarea dragoste pe care i-ați purtat-o întotdeauna și de serviciile pe cari i-le-ați adus cu inima, cu mintea și cu fapta, Vă roagă să-i îngăduiți a-și depune și ei omagiile sale celea mai adânci, din prilejul încununării pe care Vi-o oferă un neam întreg la a 72-a aniversară. Rugăm pe Dumnezeu milei și al îndurărilor, să Vă păstreze în aceeași sănătate și putere, să puteți, încă întru lungime de zile, îndruma năzuințele culturale ale neamului nostru și a gusta, după merit, roadele unei vieți atât de laborioase și de bogate în rezultate din cele mai strălucite.

Intru mulți și fericiri ani!

TOT PENTRU ȘOIMUȘUL. Păr. Ioan Suciu din Șoimușul de pe Târnavă mică — parohia infestată mereu de ortodoxia neodihnită a Sibiului, de soarta căreia ne-am ocupat în fruntea numărului dela 3 Decembrie trecut al „Unirii“ — ne scrie, că colecta ce-a întreprins aici pe departe nu a dat rezultatul așteptat și ne roagă să reamintim cititorilor acestui organ lipsa armătoare de a-se veni în ajutorul credincioșilor noștri din Șoimușul. Se gândește la un ajutor direct dela preoțimea întregii noastre provincii mitropolitane, care dacă i-ar trimite măcar câte 100—200 Lei de cap, situația dela Șoimușul ar ajunge să fie din cele mai bune.

Atragem deci încă odată atenția binevoitoare a cititorilor asupra celor publicate de noi în numărul 49 din 1927 și îi rugăm și în numele nostru să contribuie după puteri la refacerea completă a turmei dreptcredincioase din Șoimușul bântuit de lupii ortodoxiei.

În acest scop mai însemnăm odată, că banii sunt a se trimite pe adresa: Ioan Suciu, preot român unit, Șoimușul, p. Coroi-Sănmărtin (Jud. Târnavă mică).

Sărbătorirea profesorului Ioan Bianu. La 7 Ianuarie c. s'a sărbătorit în amfiteatrul „Hașdeu“ al facultății de litere dela universitatea din București activitatea culturală de peste 50 ani a profesorului și academicianului reputat, d. Ion Bianu, fiul Ardealului nostru, care a împlinit atunci anul 72 al vieții sale laborioase.

Seria cuvântărilor a deschis-o, în numele universității, profesorul Charles Drouhet, care i-a relevat meritele de pe terenul istoriei literare, unde, începând cu primul său articol publicat la 1876 în „Foaia școlastică“ dela noi din Blaj, a lucrat mereu cu grija și conștiințiozitatea unui adevărat „schimnic al cărților“, tipărind la aproape 300 de opere și

studii, cari toate înseamnă câte un pas înainte în câmpul încă destul de înțelenit al literelor românești. În numele ministerului instrucției publice l-a salutată d. secretar general C. Chirilescu, care a scos în relief pilda înălțătoare de muncă neobosită a dlui I. Bianu, care poate să fie un îndemn din cele mai grăitoare pentru toate generațiile următoare. Dl. profesor D. Gusti a adus omagiile Academiei, spunând că dezvoltarea acestei instituții se datorește în cea mai mare parte sărbătoritului, care a servit-o o întreagă jumătate de veac. Aici a creat panteonul cărții românești. Când a venit la Academie a găsit 3000 volume, iar în 1904 Dim. Sturdza spunea că sunt 100,000 de volume. Câte vor fi azi? Au mai vorbit apoi dd. G. Adamescu, în numele profesorilor de la liceul sf. Sava — unde și-a început cariera d. Bianu —, Caracostea și Cartoian, în numele prietinelor și colaboratorilor, și studentul Masilu, care i-a prezentat omagiul studenților.

La sfârșit a luat cuvântul sărbătoritul d. I. Bianu, care mulțumind, profund mișcat, pentru clipele de bucurie ce i-s'au cauzat, a ținut să sublinieze că orice om este reflexul mediului în care se găsește și că deci nu lui i-se cuvine vre-o recunoștință pentru ce a putut face, ci aceluia cari, dându-și seama că istoria literară nu se poate fără bibliotecă, l-au sprijinit să o poată crea. Aducând apoi elogiile profesorilor săi de la cari a moștenit dragostea de a-și face datoria, a spus că laudele ce i-s'au adus le primește pentru școala ardeleană, al cărei produs este.

Târgurile pentru export de vite. Ajungând și Blajul în șirul centrelor alese pentru a servi chestia exportului de vite, găsim că e potrivit să dăm asupra lor — pentru orientarea celor interesați — următoarele amănunte.

Aceste târguri se află sub directa supraveghere a medicilor veterinari, ai municipiului, sau orașului, unde se țin.

Administrația târgurilor înregistrează fie-

care animal adus la târg și pentru fiecare operațiune de vânzare, încasează de la vânzător o taxă de 5 lei, de vită, 1 leu taxă de cântărire și un leu la sută din valoarea animalului, — taxă de la cumpărător.

În târg, nu pot intra decât animalele sănătoase, cari au fost supuse unui regim de observație. Dacă se găsesc printre animalele aduse la târg unele bolnave de febră aftoasă, sau pestă porcină, întregul grup este oprit și pus sub observație veterinară.

Transportul animalelor spre târg se face, de preferință, pe calea ferată.

Transacțiile încep la ora 10 și se termină la 12 a. m.

Vânzările și cumpărările animalelor se fac numai în interiorul târgurilor de export, administrația respectivă neținând seamă de vânzările încheiate anticipat. Revânzarea animalelor în aceeași zi de târg este oprită. Intermediarii sunt cu totul excluși.

Animalele vândute se cântăresc în fața cumpărătorului, a vânzătorului și a unui funcționar al târgului. Vânzarea se face pe kgr. viu, fără nici o scădere.

Medicul veterinar eliberează pentru animalele, ce urmează să se exporte, certificate de export.

Plata taxelor vamale se face în lei, iar revizuirea transporturilor la frontieră este sumară, verificându-se numai numărul vagoanelor și vitelor, după chitanțele vamale.

Cărți & Reviste

ALMANAHUL pe 1928 al revistei populare catolice „Viața”. Hălăucești. 1928. Preț 20 Lei.

Foarte simpatic, și prin cuprins și prin aranjament, Almanahul părinților franciscani ai provinciei moldovenești are toate șansele de-a cuceri un loc tot mai însemnat și în mijlocul credincioșilor bisericii noastre unite. Grija de-a se ocupa și cu momentele mai însemnate din viața provinciei noastre mitropolitane este o dovadă a înțelegerii sale față de rostul ce-l are Blajul

și biserica lui pentru întărirea catolicismului în România. Din cuprins remarcăm în chip special „Soacra cu 8 nurori”, o piesă comică în 3 acte, scrisă cu multă înțelegeră pentru sufletul poporului de păr. I. Tălmăcel.

MIHAIL LUNGIANU: Mucenicii neamului. Din zilele noastre grele, jertfe pentru apărarea țării. Ed. II („Cartea Românească”). București. 1927. Preț 50 Lei.

Sunt schițe și povestiri ușoare din timpul războiului, cari ne deschid o privire asupra suferințelor îndurate cu eroică resemnare de „mucenicii neamului” cari au știut să moară pentru țară, cu zimbetul pe buze. Scrise cu multă dragoste pentru mulțimea atâtor eroi necunoscuți, paginile acestea sunt o minunată apologie a sentimentelor de înalt patriotism care ne-a adus la izbândă de azi. Ele merită o răspândire din cele mai largi.

ANTOINE MALVY S. I. — MARCEL VILLER S. I.: La Confession orthodoxe de Pierre Moghila metropolitane de Kiev (1633—1640). Textul latin inedit, publicat cu o introducere și note critice. („Orientalia Christiana” Nr. 39, Octombrie—Decembrie, 1927). Roma 1927. Preț 20 lit.

În locul broșurilor lunare, totdeauna foarte interesante, cu cari ne obișnuise întreprinderea literară cunoscută sub numele de „Orientalia Christiana” din Roma, s'a scos pe ultimele 3 luni ale anului trecut un mare volum de peste 350 pagini, cu un studiu din cele mai prețioase asupra manuscrisului latin inedit al „Confesiunii ortodoxe” a mitropolitului Petru Moghila (în literatura noastră: Movila) de la Kiev. Textul original, tot latin, al acestei „Confesiuni”, trimis de autor sinodului de la Iași (1642) s'a pierdut, iar acest text latin — editat după ms. 1265 din Biblioteca națională de la Paris, unde a ajuns la 1673, trimis Regelui francez de Nointel, ambasadorul acestuia la Poarta otomană — este un text, care pentru reconstruirea celui original al lui Movila are cel puțin aceeași greutate ca și ms. grec de la Constantinopol, după care s'a tipărit la 1667, în grecește, așa numită „editio princeps” a „Confesiunii ortodoxe”. Textul acesta latin, numit parisian, are anume însemnate părți luate din originalul mitropolitului M. fiind în plus corectat și după ms. grec de la Constantinopol. Cartea pp. iezuiți Malvy și Viller — cari ne dau (în o introducere de 130 pagini) un studiu foarte temeinic asupra CO — este deci o nouă contribuție importantă a bisericii apusene la cunoașterea cât mai exactă a doctrinei ortodoxe, razimată în cea mai mare parte pe opera lui M., fiind în aceeași vreme și un nou pas pentru apropierea dintre aceste două biserici.

FR. IOSIF M. MALINOVSKI: Călăușa creștinului pe calea mântuirii. Rugăciuni

Foiața „Unirii”

Un schimnic al cărților
Câteva însemnări asupra bibliofiliei excepționale a dlui Ion Bianu *)

de Petre Ciorăneanu

Colegi și foști elevi, unii din ei azi colegi și colaboratori, au sărbătorit alaltăieri cei 70 și ceva de ani ai dlui I. Bianu, profesor de istoria literaturii românești la universitatea din București, academician și bibliotecarul Academiei.

Sărbătoare puțin gălăgioasă, cum se cuvine omului tihnit, inamic al reclamei, profesorului care a stat 50 de ani, cuibărit la catedra sa de la Sf. Sava, la Universitate apoi, și la Academie, în dosul cărților mult vorbitoare în mușenia lor, dragi, acestui adevărat „șoarece de bibliotecă”.

Unul din rarii, pe cari politica cu toate înșelătoarele ei atracțiuni nu l-a îndepărtat din școală. Și doar, d. Ion Bianu a avut mai mult de cât alții ocaziuni să asculte cântecul sirenei.

Unul din cei mai iubiți, mai cinstiți de dânsul, amiei ai lui Dimitrie Sturdza, academicianul, numismatul și istoricul, pe care politicianul Dimitrie Sturdza nu l-a ademenit. Această

*) Intreagă presa a relevat cu frumoase elogi și cu sinceră prietinie munca neobosită și aproape fără păreche a marelui sărbătorit. Nicăiri n'am găsit însă o mai simpatică schițare a dragostei lui pentru cartea românească, decât în aceste șire, pe cari le reținem după numărul de la 10 Ianuarie c. al ziarului „Politica” din București. N. R.

rezistență organică la virusul politicianismului a fost poate, și una din cauzele pentru cari bătrânul fost șef al partidului liberal a iubit pe cel sărbătorit.

La măsura de brad, din acel ungher al Academiei, unde Dimitrie Sturdza își peria, le examina cu lupa, le clasa, medaliile rari, în biroul bibliotecarului Academiei, de multe ori a trebuit să se gândească omul politic cu drag la colaboratorul său discret, cu care a preparat câte una din lucrările sale istorice și să-l admire. Unul din rarii, din imediata apropiere a lui Dimitrie Sturdza, pe care nu l-a ademenit farmecul politicii.

Cum mărturisea chiar dânsul, la ședința festivă din amfiteatrul Hașdeu al facultății de de litere, d. I. Bianu a adus în școală, în universitate, la Academie, iubirea pentru muncă, pentru specialitatea sa de cercetător migălos al istoriei neamului, pe care i-o inculcase în școală profesori de talia unui Laurean, Maiorescu, ș. a. Modest, el proclamă că cei 50 de ani de muncă sunt numai oglinda învățăturilor căpătate.

Dar, dacă publicul cel mare n'a avut prilejul să audă despre acest schimnic închis în sihăstria cărților și manuscriselor Academiei, dacă drumul bătătorit de acest bătrân profesor între facultatea de litere și Academie nu este cunoscut multora, câtă mulțumire nu a putut să resimtă el auzind pe foștii săi elevi, pe colaboratorii de azi, cum știu să aprecieze robia sa de o jumătate de secol, închinată literelor românești.

Un cercetător al vechilor isvoade, un

îndrumător în învățământul istoriei literare, un creator al unei științe care s'ar putea numi „bibliosofia”, cum a spus colegul său academician, d. Dim. Gusti.

Căci dragostea sa, pasiunea sa, au fost cărțile. Ceeace, cu mijloacele mizerabile de cari dispune Academia română, s'a realizat în biblioteca ei, a căreia bogăție, din cauza lipsei unui local propriu și modern amenajat, nici nu se poate aprecia, a fost realizat grație îndrăgniciei bibliotecarului său.

Administrator sgârcit al brumei de venituri de cari dispune Academia, grație unor mărimoșii donatori al căror scurt pomelnic n-l citea acum câțiva ani într'o ședință a Academiei, d. Bianu a consacrat tot gologanul pe care l-a putut pune de-o parte, din venituri cu destinație fixată de testatori, pentru îmbunătățirile pe cari a putut să le facă bibliotecii. Acum câțiva timp s'a publicat un concurs pentru o construcție monumentală a bibliotecii Academiei. Visul d-lui Bianu este să vază în sfârșit cărțile nenumărate, manuscrisele din cari unele necercetate încă, ale fostei biblioteci naționale și ale bibliotecii Academiei așezate la rostul lor. Să se termine cu haosul în care sălășluiește, paznic pasionat al slovelor negre pascănd pe hârtia îngălbenită...

O clipă nu le-a părșit, și le-a apărat cu strășnicie. Tezaurul Academiei române au fost ferite de pacostea „păstrării” lor la Kremlin. D. Bianu nu a lăsat să se „salveze” nimic. Și astfel Academia română posedă comorile, pe cari Arhivele Statului le încredințară cerberilor ruși.

meditațiuni și învățături trebuincioase fiecăruia catolic. Ed. IV revăzută. Hălăucești. 1927. Prețul 50 Lei broșat, 80 Lei legat.

Cartea aceasta de aproape 400 pagini, care de mult nu se mai găsea pe piață, v'a fi și în noua ei ediție un adevărat „vade mecum” mai ales pentru credincioșii români de rital latin. Meditațiile și învățăturile creștinești, întinse pe mai bine de 200 pagini, pot aduce cele mai mari foloase și credincioșilor bisericii noastre răsăritene, cari cumpărând-o nu vor avea să regrete banii ce-au dat pentru aceasta bună carte de pietate și educație creștinească.

HENRY MURGER — V. G. Nalbă: Viață de boem. Roman. Editura „Cartea Românească”. București. 1927. Prețul Lei 90.

Este o bună traducere românească a vestitului roman al lui Murger, care înfățișează, în toate amănunțele ei, tinereța zglobie și fără prea multă grijă a zilei de mâine, cunoscută sub numele de „boemă”. Adevărat, că autorul s'a descoperit de curând, a fi fost un agent secret al Ohranei țariste în Franța democrației, dar faptul acesta nu poate să întunece valoarea incontestabilă a operei sale.

CALENDARUL „PRESA BUNĂ” pe anul 1928. Anul al XV-lea. Iași. 1928. Prețul 20 Lei.

Urmând bunul obicei din trecut, acest calendar al editurii catolice „Presa bună” din Iași are și de astădată o bogată și interesantă cronică asupra evenimentelor mai însemnate din viața catolicismului universal, ocupându-se de alte chestiuni (ca moartea Regelui, alui Ion I. C. Brătianu) numai în cadrele cerute de împrejurări. Partea științifică literară din care remarcăm un luminos articol al p. Dr. P. Pal asupra „Martiriului bisericii catolice din Mexico”, intră pe deantregul în preocupările cunoscutei reviste ieșene „Lumina creștinului”.

„PĂSTORUL SUFLETESC.” An. X. Nr. 1 (Ianuarie). Periodic de predici și de știință pastorală. Șimleul Silvaniei. Abonamentul 300 Lei pe an.

În loc de-a ne fi relăsat „Cultura creștină”, a cărei lipsă se simte deabinele, noul an ne-a adus o a doua revistă omiletică, scoasă, cu oameni în parte noi, sub firma veche a „Păstorului sufletesc”. Fără a ne da un singur cuvânt de justificare a reparației sale alături de „Cuvântul Adevărului” dela Bicsadul călugărilor noștri basiliani, „P. S.” pornește la noul drum cu o scrisoare de binecuvântare a I. Preasfinției Sale p. mitropolit Vasile. Munca și cheltuiala ce se va depune pentru întreținerea acestei reviste pot să aducă desigur mult bine, dar continuăm a nu înțelege pentru ce nu s'ar fi putut aduce acest bine în cadrele unui singur „perio-

Un moment, d. Bianu, în timpul ocupației, a trebuit să aibă o îndoielă asupra cuminenței faptului său de a nu fi evacuat la Moscova bogățiile, al căror păzitor era.

Era pela sfârșitul lui Ianuarie 1917, când, într'un amurg, vre-o 2—3 ofițeri bulgari năpădesc la d. Bianu. Ei cer cu insolentă manuscrise slave, pe cari pretindeau că Românii le luase în timpul campaniei din 1913. Pretext nejustificat. D. Bianu rezistă. Ofițerii bulgari îl arestează: și cu forța pun mâna pe o serie de documente. Bibliotecarul violentat se adresează lui Lupu Kostache, girantul ministerului de interne, care la rândul său se adresează mareșalului Mackensen. După cercetările făcute de un expert german și după raportul scris al d-lui Bianu și Dimitrie Onciul, Academia română reintră în drepturile sale. Dar d. Bianu trecuse printr'o spaimă și o durere, de cari desigur își mai aduce aminte și azi.

Își mai aduce aminte, desigur, dar incidentul s'a estompat în zarea zilelor noi, pe care a fost dat dlui Bianu să o vadă cu ochii. Fiu al Ardealului, venit de tânăr în regat, d. Bianu i-a trăit vremile fericite ale Unirei, la a cărei realizare generații au visat.

Iar când își va vedea împlinit și visul să vadă clădit locașul cărților și manuscriselor ce-i sunt dragi, d. Bianu, oficiantul pe altarul literilor românești, d. Bianu, bibliotecarul Academiei române, se va putea considera pe deplin fericit.

Și această împlinire i-o urez.

dic” pentru viața pastorală, ținut cu adevărat la înălțimea cerută de spiritul vremii. O spunem fără nici o supărare.

„TRIBUNA ROMÂNILOR TRANSNISTRINI.” Organ politic, literar, social. An. I. Nr. 3 (Decembrie). Chișinău (Basarabia). Abonamentul 500 Lei pe an.

Problema Românilor transnistrieni, pentru cari sovietele au creiat, cu mărturisite scopuri politice, o „republică moldovenească”, a câștigat în această revistă o tribună de seamă, menită a o ține la suprafață și a milita pentru o cât mai intensă interesare de frații noștri de dincolo de Nistru. Bunul român, care este d. Pan Halippa, căruia i-se datorește înființarea acestei, este o garanță sigură, că ideea, suleată întâiu anul trecut la congresul dela Zălau al „Astrei” noastre ardelenice, va fi susținută cuminte și fără întrerupere. — O recomandăm cu căldură.

Știri mărunte

Personale. P. Ven. Ordinariat arhidiecezan a numit pe p. Dr. *Coriolan Sabău* misionar arhidiecezan, iar pe p. Dr. *Constantin Gociu* adm. parohial în Rucăr.

— **Acelaș a absolvat**, la cerere proprie, pe ziua de 1 Ianuarie, pe p. Dr. *Alexandru Târnavanu* dela purtarea oficiului protopopesc al Pogăceleii, încredințând-o interimar părintelui *Gregoriu Manoilă*, notarul tractului.

A murit maestrul D. G. Kiriak, Dumineca trecută în 8 Ianuarie c., s'a stins în București, la vârsta de 62 ani, profesorul și compozitorul apreciat, care a fost D. G. Kiriak. Numele lui va rămânea legat de cele mai fructuoase mișcări spre progres ale muzicii românești. Folklorul nostru muzical a găsit în Kiriak un cercetător priceput și melodiile populare armonizate de el au pus în valoare neprețuite comori, cari altfel ar fi rămas necunoscute. Între primele sale lucrări mai de seamă este și o nouă liturghie orientală, care i-a deschis drumul la catedra de teorie și solfegiu dela Conservatorul de muzică din București. El a dat ființă societății „Carmen” la 1901, ale cărei concerte au fost, timp de peste un sfert de veac, adevărate manifestări de artă superioară. Lui se datorește și „Imnul de slavă”, cântat de soc. „Carmen” la încoronarea dela Alba-Iulia.

Concurse. P. Ven. Ordinariat arhidieceza publică, cu termenul de 31 Ianuarie c. concurs la parohiile *Mănărade* (prot. Biał), *Goreni—Săplac* și *Lunca—Uifaiu* (prot. Fărăgau), *Alma* (prot. Mediaș), *Săleuța—Fiscuț* (prot. Cătina) și *Bagaciu* (prot. Dicioșanmărtin).

Locale. Dumineca viitoare, a lui Zacheiu, va predica în catedrală p. Dr. *Augustin Tatar*, profesor la Academia de teologie.

— Deschizându-se anul acesta Seminarul teologic mai târziu, *exercițiile spirituale obișnuite ale teologilor* s'au ținut, pentru a se cruța la timpul de studiu, între sărbători, dela 27—31 Decembrie. Conducerea lor a avut-o p. ieromonah *Augustin A. Pop* dela mănăstirea din Bicsad a călugărilor noștri basiliani.

— Făcându-se la banca „Patria” anchetele cerute de împrejurări, consiliul de administrație s'a oprit la înzestrarea președintelui de consiliu (p. Dr. V. Macaveiu) cu atribuțiile unui administrator delegat și cu angajarea unui al doilea director, întru toate coordonat celui actual, în persoana dlui I. Țucra, fostul contabil al băncii.

Eminescu în italienește. În editura marelui case „Sanson” dela Florența — care a editat și alte glorie ale poeziei lirice, ca Byron, Shelley, Puskin, Goethe, Petöfi, ș. a. — a apărut de curând, aproape completă, și opera lui Eminescu, tradusă și adnotată de d. *Ramiro Ortiz*, cunoscutul profesor de limba și literatura italiană la universitatea din București. Știind, cât de mult poate profita orice neam de pe urma circulației comorilor sale artistice și literare în piața in-

ternațională, toată lumea dela noi trebuie să fie recunoscătoare dlui R. Ortiz pentru serviciul deosebit de prețios pe care l-a adus literaturii noastre prin traducerea îngrijită alui Eminescu. Ea poate folosi și în țară foarte mult la însușirea limbei italiene.

Starea alarmantă a căilor ferate. Ocupându-se de situația foarte puțin mulțumitoare dela căile noastre ferate — pentru începutul de refacere a cărora se cer pentru moment cel puțin 5 miliarde —, gazetele publică următoarele constatări direct alarmante ale dlui Al. Cottescu, președintele Consiliului de administrație C. F. R.: „Din constatările făcute rezultă că ruperea șinelor, atât din cauza vechimei lor, cât și din cauza sporului de trafic, care a reclamat un material rulant din ce în ce mai greu, merge crescând într'o proporție îngrijorătoare. Ea poate deveni chiar catastrofală, dacă nu se vor lua imediat măsuri pentru înlocuirea șinelor devenite prea slabe, fie prin uzare, fie prin proșul lor prea ușor pe anumite linii cu trafic intens”. Și d. N. Teodorescu, actualul director general C. F. R. este întru toate de aceeași părere.

† **P. Dr. Alexandru Precup**, paroh și v. protopop onorar în Șaușa, s'a stins Dumineca trecută, la 8 Ianuarie c. în anul 71 al vieții și 47 al preoției sale. A fost un fruntaș al bisericii noastre în părțile acelea, lăsând profunde regrete în sufletul tuturor cari l-au cunoscut. Mgr. Iosif Hossu, vicarul mitropoliei — căruia îi transmitem și pe această cale condoleanțele noastre — deplânge într'ânsul pe cumnatul său. — Fie-i partea cu dreptii!

* **Căștigător norocos.** Firma I TRISKA a pus un premiu de 10,000 Lei, care în 31 Decembrie 1927 s'a tras la la sorți între cumpărătorii de pian din luna Decembrie, câștigându-l d. H. Knall, arendatorul berăriei „Ursus” din Cluj, piața Unirii. Tragerea aceasta la sorți se va continua din partea firmei și în viitor.

Abonament nou

În pragul noului an ținem să anunțăm pe abonenții „UNIRII” că pentru 1928 menținem, fără nici o schimbare, următoarele prețuri din anul trecut:

Pe un an 200 Lei
Pe jumătate an 100 Lei
Pentru străinătate 400 Lei

Deschizând nou abonament la acest principal organ de publicitate al bisericii noastre, rugăm pe toți cititorii din trecut să ne rămână credincioși și pe viitor, cântând a răspândi „UNIREA” tot mai mult printre cunoștințele lor. Sporind abonenții și plătindu-se la timp prețul foii, vom fi și noi în situația de-a ne îngriji ca cuprinsul ei să continue a fi la înălțime, servind interesele sfintei noastre biserici cu dragostea și spiritul de jertfă, cari ne-au călăuzit și până acum.

Gândul ne este, să ne întărăm poziția prin scoaterea „UNIRII” în 8 pagini, și dacă Domnul ajută sperăm că începând cu proximal an să putem năvăli acest gând. În acest scop cerem de pe acum sprijinul tuturor, cari țin ca biserica română-unită să nu poată fi desființată de nimeni.

Red. și Adm. „UNIRII”

Telefonul „Unirii”.

P. Târgu-Mureș. Măsurile ce s'au luat, înălțura, credem, orice primejdie și chiar pagubele ce s'ar fi ivit vor fi purtate de cei ce s'au găsit, sau se vor mai găsi, vinovați, scutind institutul de orice neajunsuri de această natură. Nu vedem deci nici un motiv serios pentru a lucra în sensul celor ce ne-ați comunicat.

»Telegraful român». Sibiu. Colaboratorul DVoastre (v), care s'a ocupat în numărul dela 1 Ian. c. de »Biserica papistă și uniunea bisericilor» a rezumat foarte bine punctul de vedere al bisericii române, când a spus că formula catolică pentru unirea bisericilor este următoarea: »Unitate și neschimbare în dogma definită, diversitate în expresiunea cultului și în legislația ecleziastică, sub guvernarea Pontificelui suveran». Consecvență acestui punct de vedere, dela care nu se va putea abate nici când, Roma a refuzat totdeauna și va refuza și în viitor să participe la orice congres bisericesc, în programul căruia se afișează o târguială pe chestii de dogme definite, cari, chiar pentru că sunt definite, participă dia infalibilitatea bisericii, fiind astfel cu totul imutabile. Ortodoxia DVoastre, nu știm pe ce temei, nu acceptă acest punct de vedere, fiindcă iubitul DV. colaborator,

încheind cu vorbele: »Înțelegeți și edificați-Vă!« respinge cu mult sarcasm acest fel de a vedea. Iar participarea, eu alaiu, a mitropolitelor ortodoxiei române la congresele dela Stockholm și Lausanne, par a confirma și ele părea, că ortodoxia nu s'ar crampona pe chestiile dogmatice, înțelegând să abandoneze din ele tot ce ar putea să constituie o piedecă în calea »uniunii« atât de anhelate a bisericilor. Iar dacă este așa — și pare că este —, după ce abia »4 puncte« Vă despart de biserica Români, pentru ce ați fugi după congresele tuturor sectelor protestante — de cari Vă desparte o lume — și pentru ce n'ați renunța mai curând la cele »4 puncte« cari, chiar după teoria DVoastră, ar putea fi greșite, înscriind un al doilea »Laetentur coeli« în analele bisericii Domnului.

O. Aiud. În locul oricărui răspuns la întrebările ce ne puneți referitor la scandalul cu mitralierele dela St. Gotthard reținem aici părerea dlui N. Iorga, care povestind că Bismarck i-ar fi spus odată lui D. Sturdza, că din Unguri nime nu poate face »oameni cuminiți«, a spus de curând următoarele: »Așa fiind, oamenii cari au mai multă minte decât... diplomație, găsindu-se în fața unei situații, care nu se poate schimba — precum nu se poate schimba aceasta — lasă în pace buna noastră victimă de orice ocazie: hârtia, și informați de tot ceea ce se petrece la dușman, răspund prin o pregătire mai puternică decât a lor. De unde e, de unde nu e, asta trebuie s'o facem. Fiindcă fără aceasta am ieși înaintea mitralierelor dela Pesta cu... arhivele ministerului de externe din București, fie chiar și din Belgrad și din Praga«.

B. Cluj. Am fi și noi foarte bucuroși, dacă »pățania« dela Cordoș ar putea să treiască de cap pe ceice se complac în așizarea cu orice preț și la orice ocazie a sentimentelor de abdicare, ca să nu zicem a lipsei de demnitate. Nu prea putem spera însă în această conversiune, fiindcă avem impresia, că aceste atitudini un sunt un program ideologic pasibil de corecturi provocate de anume argumente, ci fac parte dintr'un program de ordin mai mult practic, pe care nu-l poate altera decât eutare realizare practică pe care o răvnește.

Oficiul parohial. Popești. Am primit 400 Lei. În abonamentul anului 1928 a trecut numai 20 Lei.

Oficiul parohial. Romuți. Confirmăm primirea sumei de Lei 200, abonamentul pe 1927.

Oficiul parohial. Dragomirești. Am primit 200 Lei. Achitat până la 30 VI 1928.

Biserica gr. cat. Berthelot. Am primit 290 Lei. Achitat până la 31 XII 1927.

Oficiul parohial. Vermeș. Am primit suma trimisă. Achitat până la 31 XII 1928.

P. Ciuleşti. Suma trimisă s'a contat în abonamentul anilor 1926 și 1927.

Oficiul parohial. Sântioana. Chităm primirea abonamentului pe 1927.

Oficiul parohial. Curtiușeni. Am primit abonamentul pe anul 1927.

Oficiul parohial. Dobrești. Confirmăm primirea sumei de Lei 200.

Oficiul parohial. Gherța mare. Am primit abonamentul pe 1928.

Dr. M. Cib. Am primit 200 Lei. Trimiterea ziarului s'a aranjat.

Dr. S. Gherla. Primit 300 Lei. Achitat până la 30 VI 1928.

O. Ielânzel. Am primit 60 Lei. Achitat până la 31 XII 1927.

P. Rodna vechi. Primit 300 Lei. Achitat până la 31 III 1928.

Oficiul parohial. Giuugi. Chităm primirea sumei de Lei 200.

Oficiul parohial. Maier. Confirmăm primirea sumei de Lei 200.

M. Luna de jos. Am primit 200 Lei, abonament pe 1927.

A. Ghetea. Chităm primirea abonamentului pe 1927.

Dr. Virgil V. Baican

fost asistent la Clin. med. și cea neurologică din Cluj
medie arhidiecezan

— Dă consultații în boale interne și nervoase

Instalație de Roentgen

BLAJ, Piața Inocențiu M. Klein
(lângă Administrația centrală capitulară)

(T) 1-3

RECLAMA

este sufletul comerțului

GRATIS

Trimiti catalogul despre **Vițe de vie altoite** care cuprind de prețurile cele mai ieftine și sfaturile neresplătibile pentru fiecare viticultor. În interesul propriu al DV. nu procurați vițe de vie sau vițe altoite, până când nu cetați călăuză mea de viticultură.

Adresa I. SZÜCS pepinerie 25

20-? [160]

Diosig, jud. Bihor.

Se cantă agenți pe lângă provizie mare.

Oricine poate avea

Mașină de cusut

din cele mai bune fabricații mondiale

Numai cu Lei 500

Solvire anticipativă

Cereți imediat prospecte dela firma „SIEGER“
Blaj, lângă Stefan Nyergeș

(432) 2-1

NOVOTNY

TIMISOARA

Strada Lunei 4. Fondat în 1872.

Turnătorie de clopote cea
mai mare din țară.

Vasile Hoza

Magazin de ornate bisericesti. Vesminte din cele mai bune stoffe.

Prapori de mătase din Damasc. Candelabre din bronz aurit de 6 până la 24 lumini. Potire cadelnițe, picside, epitrafire.

Fabrică de clopote

Turnătorie de fontă și metal. La comandă fabric clopote orice mărime din cel mai bun material cu garanție de 50 ani și se află în depozit dela 10—500 kgr. Prețurile cele mai solide.

Vasile Hoza

Sibiu, Piața Prințul Carol Nr. 6.

(97) 28-?

Turnătorie de clopote și metal.

SCHIEB & KAUNTZ

SIBIU str. nr. 15.

Livrează clopote de biserică pe garanție de ani îndelungați, turnate din material de prima calitate ca înainte de război, efectuate în mod artistic. Experiență îndelungată, de ani de zile, asigură o muncă ireproșabilă și un sunet armonios.

Cereți oferte speciale.

(205) 44-52

Au sosit

Manuale didactice

pentru școlile primare. — 10% reducere în scopuri culturale.

Librăria Seminarului
Blaj.

Mașini de freerat

Tractoare

Motoare Diesel

Mașini de moară

Prețuri de fabrică originale — Condițiuni de plată favorabile

Soc. An. Română pentru comerțul de Mașini Agricole.

Telefon: 151.

CLUJ, str. Reg. Maria 45.

Telegrame: Locomobil